

Nieuwsbericht augustus 2019

Datum: 5 augustus 2019
Van: Swalef pensioenjuristen en academie

Onderwerp: Modernisering pensioenverdeling bij scheiding

De wet verevening pensioenrechten heeft zich de afgelopen jaren in de kijker gespeeld, er scheiden namelijk steeds meer mensen. Dan is het ook van belang om de pensioenregeling te bekijken. Wij schreven hier eerder, op 12 juli 2018, een [nieuwsbericht](#) over. Op dit moment ligt er een wetsvoorstel ter advisering bij de Raad van State, waarmee een modernisering van de pensioenverdeling bij scheiding wordt beoogd. Het is daarom relevant om de inhoud van de huidige wet, de achtergrond van het wetsvoorstel en het wetsvoorstel zelf te bespreken.

Het Wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding 2021 vind je [hier](#).

Inhoud van de huidige wet

Onder scheiding wordt volgens [de wet verevening pensioenrechten](#) verstaan een echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk.

Voor werknemerspensioen geldt de Wet verevening pensioen bij scheiding van partners (hierna ook: wvps). Volgens deze wet hebben de ex-partners vanaf de pensioeningangsdatum van de deelnemer *allebei recht op uitbetaling van de helft van het ouderdomspensioen* dat de andere ex-partner heeft opgebouwd tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap, ongeacht het huwelijksregime. Dit noemt men verevening. Een deel van de uitbetaling van het pensioen van de vereveningsverplichtige ("deelnemer") gaat dus naar de vereveningsgerechtigde ("ex-partner"). Als ex-partners een verzoek tot verevening binnen 2 jaar na de scheidingsdatum doorgeven, verzorgt de pensioenuitvoerder ook de uitbetaling aan de vereveningsgerechtigde. Doen ze dat niet of te laat, dan moet de deelnemer zelf de uitbetaling regelen met de ex-partner.

Afspraken om het opgebouwde ouderdomspensioen anders of niet te verdelen staan in de huwelijkse voorwaarden of de partnerschapsvoorwaarden. Als hierin geen afwijkende afspraken staan, kan men in het scheidingsconvenant regelen hoe het opgebouwde ouderdomspensioen moet worden verdeeld.

Daarnaast is in de Pensioenwet bepaald dat er een recht ontstaat voor de ex-partner op bijzonder partnerpensioen bij scheiding. Dit bijzonder partnerpensioen ontstaat alleen als er sprake is van een partnerpensioen op opbouwbasis en betreft het gehele partnerpensioen dat is opgebouwd tot aan de scheidingsdatum, dus ook de voorhuwelijkse periode.

Achtergrond wetsvoorstel

In 2016 diende Van Weyenberg een [motie](#) in betreffende de evaluatie van de Wet verevening pensioenrechten. Hij constateerde hierin dat de Wet verevening pensioenrechten uit 1994 stamt en dat deze wet voor het laatst in 2007 is geëvalueerd, terwijl de maatschappelijke ontwikkelingen in die periode niet hebben stilgestaan.

Een relevante ontwikkeling die aanpassingen vergt, is de ongelijke inkomenspositie van man en vrouw, waardoor de pensioenopbouw van vrouwen achterblijft bij die van mannen. Echter is dat laatste ook aan verandering onderhevig. Zo blijkt uit onderzoek van [het CBS van 1 juli 2019](#), dat het aandeel vrouwen in de AOW met aanvullend pensioen is gestegen. Wel is er nog een verschil met de mannelijke AOW'ers, waarvan er een groter percentage aanvullend pensioen ontvangen. De wvps heeft bij alle ontwikkelingen nog steeds meerwaarde. In veel gezinssamenstellingen is er namelijk sprake van enige financiële afhankelijkheid van één partner, bijvoorbeeld omdat de ander meer voor de kinderen zorgt en dus minder betaald werk verricht en zo dus minder pensioenopbouw heeft.

Een andere belangrijke ontwikkeling is het gestegen aantal ongehuwd samenwonenden. De huidige wet is namelijk niet van toepassing op ongehuwd samenwonenden en daarom zal de wet in de toekomst op minder situaties van toepassing zijn. Ook zijn er ontwikkelingen op pensioengebied geweest: het aantal beschikbare premiereregelingen is gestegen en naar verwachting zullen meer deelnemers in een beschikbare premiereregeling deelnemen. Echter blijkt uit de praktijk dat de wet onvoldoende handvatten geeft om de huidige wet toe te passen op premiereregelingen. Dit hebben pensioenuitvoerders aangegeven in de evaluatie van de wvps.¹

Evaluaties naar de werking Wvps

In 2017 werd er dan ook een evaluatie uitgevoerd naar de werking van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding naar aanleiding van de motie. Uit de tussenstand van de evaluatie bleek dat de wet beperkt gebruikt wordt, te vaak nog onbekend is bij burgers en scheidingsprofessionals en dat de uitvoering voor verbetering vatbaar is.

Op 8 maart 2018 hebben minister Koolmees van SZW en minister Dekker van Justitie en Veiligheid een [tweede evaluatie](#) van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierin wordt een terugkoppeling gegeven van de onderzoeksresultaten en daarnaast worden er drie beleidsvoorstellen gedaan.

Deze beleidsvoorstellen zijn tot stand gekomen door middel van overleg met pensioenkoepels Pensioenfederatie en Verbond van Verzekeraars, met het Actuarieel Genootschap (AG) en met vertegenwoordigers van beroepsgroepen die betrokken zijn bij scheidingen (advocaten, mediators en notarissen).

De beleidsvoorstellen zijn uitgewerkt in een concept wetsvoorstel. Dit wetsvoorstel is op 10 december 2018 ter consultatie gepubliceerd op internet. De reactieperiode liep tot 24 januari 2019. Het ministerie van SZW heeft daarna alle reacties op de internetconsultatie geanalyseerd.

Wetsvoorstel

Op 29 mei 2019 heeft de ministerraad op voorstel van minister Koolmees ingestemd met het wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding 2021. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd dat de verdeling van pensioenen voor partners die gaan scheiden wordt gemoderniseerd.

Het wetsvoorstel van minister Koolmees als uitwerking van de beleidsvoorstellen de volgende hoofdlijnen:

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/03/09/aanbiedingsbrief-evaluatie-pensioenverevening>

- **Conversie als standaard.** Bij conversie wordt de pensioenband tussen de ex-partners definitief verbroken. De ex-partner krijgt een eigen aanspraak op ouderdomspensioen, die voor de uitbetaling niet langer afhankelijk is van het in leven zijn van de verdelingsplichtige. Dat betekent dat beide ex-partners beter in staat worden gesteld een eigen financiële planning te maken wat betreft de verdeelde pensioenaanspraak, omdat zij eigen keuzes kunnen maken.
- **Nee, tenzij wordt ja, tenzij.** In de huidige systematiek van de Wvps moet de verdelingsgerechtigde en/of de verdelingsplichtige het recht op uitbetaling actief regelen bij de betrokken pensioenuitvoerder(s). Het wetsvoorstel regelt dat een pensioenuitvoerder overgaat tot verdeling van het ouderdomspensioen door conversie, tenzij de ex-partners aangeven dat zij de verdeling niet willen (opt-out) of dat zij een afwijkende afspraak over de verdeling van het ouderdomspensioen hebben gemaakt.
- **Bijzonder partnerpensioen alleen over de huwelijkse periode.** Per 1 januari 2018 zijn de regels rondom de gemeenschap van goederen veranderd. Alleen het vermogen dat door echtgenoten gedurende het huwelijk is opgebouwd (en vermogen dat reeds voor aanvang van het huwelijk aan de echtgenoten gezamenlijk toebehoort), valt vanaf dat moment standaard in de gemeenschap. Het privévermogen van de echtgenoten vóór het huwelijk valt niet langer in de gemeenschap. Deze wijziging inzake de gemeenschap van goederen is aanleiding geweest om de periode waarover het bijzonder partnerpensioen wordt berekend te herzien. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat voor het bijzonder partnerpensioen aansluiting wordt gezocht bij de nieuwe regels rondom de gemeenschap van goederen, en wordt de periode waarover het bijzonder partnerpensioen wordt afgesplitst beperkt tot de huwelijkse periode.

Het wetsvoorstel gaat nu eerst voor advies naar de Raad van State; daarna wordt het ingediend bij de Tweede Kamer.²

Disclaimer

Swalef streeft er naar de informatie correct en actueel te houden.

Aan de informatie die is verstrekt kunnen echter geen rechten worden ontleend.

Swalef aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud en de informatie.

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/05/29/modernisering-pensioenverdeling-bij-scheiding>